UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2020/1863

zo 14. mája 2020

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Železničnej agentúry Európskej únie (ERA) za rozpočtový rok 2018

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Železničnej agentúry Európskej únie za rozpočtový rok 2018,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre dopravu a cestovný ruch,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0061/2020),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) bol konečný rozpočet Železničnej agentúry Európskej únie (ďalej len „agentúra“) za rozpočtový rok 2018 na úrovni 28 793 243 EUR, čo v porovnaní s rokom 2017 predstavuje nárast o 6,31 %; keďže rozpočet agentúry pochádza najmä z rozpočtu Únie ([2]);

B. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky agentúry za rozpočtový rok 2018 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) vyhlásil, že získal primeranú istotu o tom, že účtovná závierka agentúry je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. s uspokojením konštatuje, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2018 prinieslo mieru plnenia rozpočtu na úrovni 99,98 %, čo v porovnaní s rokom 2017 predstavuje mierne zníženie o 0,02 %; konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola 88,96 %, čo v porovnaní s rokom 2017 predstavuje zvýšenie o 1,66 %;

2. berie na vedomie úlohu agentúry pri zabezpečovaní bezpečnosti a interoperability európskeho železničného systému a pri zvyšovaní konkurencieschopnosti železničnej dopravy oproti iným spôsobom dopravy znižovaním administratívnych a technických prekážok, podporovaním vstupu na trh a zabezpečovaním nediskriminácie, efektívnejším vynakladaním verejných finančných prostriedkov na služby verejnej železničnej dopravy a lepšou správou infraštruktúry; podporuje víziu Komisie týkajúcu sa európskeho železničného systému, ktorý by mal byť svetovým lídrom v oblasti bezpečnosti;

3. víta úlohu agentúry v ďalšom sledovaní vytvárania, testovania a vykonávania Európskeho systému riadenia železničnej dopravy (ERTMS), ako aj v hodnotení špecifických projektov ERTMS; ďalej konštatuje, že štvrtý železničný balík zahŕňa technický pilier, ktorý posilňuje úlohu agentúry tým, že zavádza nové úlohy s cieľom zabezpečiť jednotné vykonávanie rámca EÚ; zdôrazňuje, že keďže bude mať agentúra väčšie právomoci, bude potrebné jej poskytnúť nevyhnutné finančné, materiálne a ľudské zdroje, aby mohla účinne a efektívne vykonávať svoje nové a dodatočné úlohy;

4. pripomína, že ERTMS má zásadný význam pre vybudovanie jednotného európskeho železničného priestoru; zdôrazňuje preto, že kľúčovou prioritou je optimalizovaná koordinácia rozvoja a zavedenia ERTMS, ktorá zabezpečí jednotný, transparentný, stabilný, cenovo dostupný a interoperabilný ERTMS v celej Európe;

([1]) Ú. v. EÚ C 108, 22.3.2018, s. 79.
([2]) Ú. v. EÚ C 108, 22.3.2018, s. 77, dotácia od Komisie (28 135 398 EUR), príspevok tretích krajín (657 845 EUR, ktorý je menší než v predchádzajúcom roku).

5. konštatuje, že po rozšírení mandátu agentúry v súlade s jej novým nariadením začne agentúra v roku 2019 vyberať poplatky a platby za úlohy týkajúce sa osvedčovania s prihliadnutím na špecifické potreby stredných podnikov; konštatuje, že podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/796 ([3]) predstavujú poplatky a platby pre agentúru pripísané príjmy; konštatuje, že sú potrebné určité zmeny vykonávacích pravidiel nariadenia o rozpočtových pravidlách agentúry, a z odpovede agentúry berie na vedomie, že na tento účel predložila Komisii žiadosť o udelenie výnimky; vyzýva agentúru, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium podala správu o vykonávaní tohto nového systému;

6. vyzýva agentúru, aby v certifikačnom procese zohľadnila osobitné potreby MSP, a to najmä znížením ich administratívnej a finančnej záťaže;

Výkonnosť

7. konštatuje, že agentúra používa súbor železničných ukazovateľov vo svojich prevádzkových činnostiach ako kľúčové ukazovatele výkonnosti s cieľom posúdiť pridanú hodnotu svojich činností a ďalšie ukazovatele na zlepšenie svojho rozpočtového riadenia;

8. nabáda agentúru, aby vykonávala odporúčania Dvora audítorov;

9. uznáva, že agentúra dosiahla uspokojivú úroveň plnenia svojich kľúčových ukazovateľov výkonnosti a svojich cieľov pre výstupy a že dosiahla úplné dokončenie počiatočných činností po nadobudnutí účinnosti štvrtého železničného balíka; berie na vedomie, že agentúra splnila svoj cieľ, aby boli správy, poradenstvo a stanoviská vydané včas v 95 % prípadov; poukazuje na to, že agentúra nedosiahla cieľ splniť 90 % všetkých výstupov pomocou finančného plánovania a plánovania ľudských zdrojov, keď len 79,75 % bolo označených za splnené v plnej miere;

10. víta pokračujúcu spoluprácu agentúry s Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy, s ktorým zdieľa účtovnícke služby; ďalej naliehavo vyzýva agentúru, aby preskúmala možnosti spoločného využívania zdrojov, pokiaľ ide o prekrývajúce sa úlohy medzi inými agentúrami s podobnými činnosťami; nabáda agentúru, aby sa aktívne usilovala prehlbovať a rozširovať spoluprácu so všetkými agentúrami Únie; nabáda agentúru, aby preskúmala možnosť spoločného využívania zamestnancov v určitých neodborných, technických a administratívnych oblastiach s osobitným dôrazom na rozvoj spolupráce s Inštitútom pre bezpečnostné štúdie so sídlom v Paríži;

11. nabáda agentúru, aby pokračovala v digitalizácii svojich služieb;

12. konštatuje, že cieľ stanovený Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o vytvorení jednotného európskeho železničného trhu nebol splnený; vyzýva agentúru, aby svoje úsilie a publikácie zamerala na túto oblasť;

13. poznamenáva, že cieľ presunúť dopravu z ciest na železnice možno dosiahnuť len vtedy, ak sa vytvorí konkurencieschopný európsky železničný priestor; vyzýva agentúru, aby vypracovala súbor opatrení určených na zabezpečenie toho, aby sa v budúcnosti železničná doprava mohla začleniť do moderných logistických reťazcov;

14. poukazuje na to, že najbližších päť rokov bude pre budúcnosť železničného sektora kľúčové obdobie a že agentúra musí mať k dispozícii finančné prostriedky a zamestnancov, ktorých potrebuje na to, aby mohla riešiť nadchádzajúce výzvy;

15. konštatuje, že sa dosiahli orientačné stropy vo výške 10 % pre hlavu 1 (zamestnanci) a vo výške 20 % pre hlavu 2 (administratíva), ktoré Dvor audítorov použil na posúdenie plnenia rozpočtu na úrovni prenesených rozpočtových prostriedkov; s poľutovaním konštatuje, že sa nedosiahol orientačný strop pre hlavu 3 (30 % pre operačné výdavky);

16. konštatuje, že výsledky ročného referenčného porovnávania týkajúceho sa zamestnancov sú podobné výsledkom za rok 2017: 18,4 % zamestnancov bolo pridelených na administratívne úlohy (18,18 % v roku 2017), 69,7 % na operačné úlohy (70,16 %) a 11,90 % na kontrolné a finančné úlohy (11,67 %);

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/796 z 11. mája 2016 o Železničnej agentúre Európskej únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 881/2004 (Ú. v. EÚ L 138, 26.5.2016, s. 1).

17. víta pokračujúce úsilie agentúry pripraviť sa na nové úlohy vymedzené vo štvrtom železničnom balíku a v júni 2019 prevziať úlohu orgánu EÚ zodpovedného za vydávanie povolení na uvedenie železničných vozidiel na trh, vydávanie jednotných bezpečnostných osvedčení pre železničné podniky a za schvaľovanie traťových zariadení ERTMS; víta najmä to, že všetky právne texty a rozhodnutia správnej rady boli prijaté včas a že agentúra uverejnila usmernenia k podávaniu žiadostí o povolenia pre vozidlá; víta ďalšie kroky agentúry v rámci prípravy na svoje nové úlohy (aktívna interakcia so zainteresovanými stranami, náučné prípady a tieňová prevádzka, pilotné monitorovanie zo strany vnútroštátnych bezpečnostných orgánov); víta rozvoj jednotného kontaktného miesta;

víta skutočnosť, že agentúra začala harmonizáciu viac ako 14 000 vnútroštátnych predpisov upravujúcich železničnú dopravu;

a) vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že na rozdiel od odvetvia leteckej dopravy a cestnej dopravy je harmonizácia v odvetví železničnej dopravy stále v nedohľadne;

b) vyzýva agentúru, aby výrazne zintenzívnila svoje úsilie o vytvorenie jednotného európskeho železničného priestoru;

18. poznamenáva, že agentúra zohráva kľúčovú úlohu pri odstraňovaní byrokratických prekážok v oblasti cezhraničnej železničnej dopravy;

19. poznamenáva, že pokiaľ ide o infraštruktúru a železničné koľajové vozidlá, pri zavádzaní vybavenia potrebného pre ERTMS v Európe sa dosiahol príliš malý pokrok, a vyzýva agentúru, aby navrhla opatrenia na urýchlenie tohto procesu;

20. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v roku 2018 bolo zaznamenaných 37 nezrovnalostí vrátane 18 prípadov s finančným vplyvom (z toho 4 v hodnote presahujúcej 15 000 EUR); žiada agentúru, aby naďalej zlepšovala svoje riadenie, ako aj postupy obstarávania;

21. berie na vedomie, že agentúra navrhla preskúmať rámec pre dobré úradné postupy; žiada, aby agentúra vo svojej ďalšej výročnej správe informovala o vývoji tohto rámca; víta to, že agentúra pokračovala v poskytovaní odbornej prípravy v oblasti etiky a boja proti podvodom; víta aj to, že úradu OLAF neboli postúpené žiadne prípady podozrenia z podvodu; konštatuje, že prípad nahlásený v roku 2017 je stále predmetom vyšetrovania;

22. víta úspešné absolvovanie potvrdzovacieho auditu podľa ISO 9001;

Personálna politika

23. konštatuje, že k 31. decembru 2018 bol plán pracovných miest naplnený na 89,19 %, pričom zo 148 dočasných zamestnancov povolených v rámci rozpočtu Únie (v porovnaní so 139 schválenými pracovnými miestami v roku 2017) bolo vymenovaných 132 dočasných zamestnancov; konštatuje, že v roku 2018 agentúra okrem toho zamestnávala 31 zmluvných zamestnancov a 2 vyslaných národných expertov;

24. so znepokojením berie na vedomie nerovnomerné rodové rozdelenie vrcholového manažmentu (5 mužov a 1 žena) a správnej rady (40 mužov a 15 žien) v roku 2018;

25. berie na vedomie, že agentúra prijala politiku ochrany ľudskej dôstojnosti a predchádzania obťažovaniu, že podporuje dôverných poradcov a že sa zamestnanci vyzývajú, aby sa so svojimi problémami obracali na týchto poradcov; konštatuje, že bol oznámený jeden prípad údajného obťažovania, ale žiadny prípad nebol vyšetrovaný ani predložený súdu;

Verejné obstarávanie

26. konštatuje, že na základe správy Dvora audítorov agentúra systematicky neporovnávala účtované ceny a prirážky s ponukami a faktúrami dodávateľov vystavenými rámcovému dodávateľovi za nákup softvérových licencií; berie na vedomie, že agentúra použila rámcovú zmluvu Komisie a že očakáva novú rámcovú zmluvu, v ktorej sa počíta s opätovným otvorením súťaže; vyzýva agentúru, aby upravila *ex ante* kontroly platieb podľa rámcových zmlúv a zabezpečila, aby sa pri všetkých obstarávaniach uplatňovalo súťažné konanie;

27. konštatuje, že podľa správy Dvora audítorov sa agentúra prostredníctvom zmeny priamej zmluvy o organizácii konferencie rozhodla zadať a zaplatiť všetky súvisiace služby oddelene, čo viedlo k umelému rozdeleniu zmluvy, a tým sa daná zmluva a všetky súvisiace platby stali neoprávnenými; berie na vedomie odpoveď agentúry, že má v úmysle vypracovať podmienky podpísania rámcovej zmluvy o organizácii podujatí;

Prevencia a riešenie konfliktu záujmov a transparentnosť

28. berie na vedomie, že agentúra na svojom webovom sídle uverejnila vyhlásenia o konflikte záujmov členov správnej rady a zamestnancov a životopisy členov správnej rady a časti jej riadiacich pracovníkov; víta skutočnosť, že od júna 2019 musia členovia vrcholového manažmentu a zamestnanci agentúry podpísať každoročné vyhlásenie o konflikte záujmov;

29. konštatuje, že podľa agentúry zavedený rámec pre dobré úradné postupy zahŕňa prísne opatrenia v oblasti riadenia konfliktu záujmov týkajúcich sa jednotlivcov zapojených do nových úloh v rámci štvrtého železničného balíka; rovnako berie na vedomie, že tento rámec zaznamenal praktické problémy, a preto je predmetom revidovaného návrhu; konštatuje, že prípad podozrenia z podvodu, ktorý bol nahlásený v roku 2017, ešte stále vyšetruje Európsky úrad pre boj proti podvodom; konštatuje, že odvtedy nebol hlásený žiadny iný prípad podozrenia z podvodu; vyzýva agentúru, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium podala správu o výsledku tohto vyšetrovania;

30. berie na vedomie, že agentúra prijala usmernenia pre oznamovateľov protispoločenskej činnosti, ktoré boli uverejnené 21. novembra 2018;

Vnútorné kontroly

31. berie na vedomie skutočnosť, že po reorganizácii agentúry účtovník administratívne podlieha priamo výkonnému riaditeľovi a už nie je zodpovedný za tím pre financovanie a obstarávanie;

32. konštatuje, že v roku 2018 Útvar Komisie pre vnútorný audit vydal audítorskú správu o riadení programov, projektov a služieb v agentúre a že agentúra vypracovala akčný plán na riešenie všetkých potenciálnych oblastí na zlepšenie; vyzýva agentúru, aby orgán udeľujúci absolutórium informovala o opatreniach prijatých v tejto súvislosti;

Ďalšie pripomienky

33. konštatuje, že do konca prechodného obdobia (16. júna 2019) sa agentúra pretransformuje z orgánu s úlohou, ktorá zahŕňa výlučne prípravu a šírenie politiky, na orgán, ktorý bude pracovať priamo pre sektor, pokiaľ ide o povolenia pre bezpečnostné osvedčenia a železničné koľajové vozidlá; v tejto súvislosti konštatuje, že reorganizácia agentúry umožnila potrebné zmeny s cieľom zabezpečiť správu nových žiadostí, vychádzajúc z konzultácií s odborníkmi, a vytvorenie programu odbornej prípravy a monitorovacieho systému;

34. berie na vedomie, že 15. apríla 2019 agentúra podpísala s francúzskymi orgánmi dohodu o svojom sídle; uznáva, že rozhodnutie o dvojitom sídle je rozhodnutím Rady, ktoré musí agentúra uplatňovať;

35. vyzýva agentúru, aby sa zamerala na oboznamovanie verejnosti s výsledkami svojho výskumu a aby verejnosť informovala prostredníctvom sociálnych a iných médií;

36. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie zo 14. mája 2020 ([4]) o výkonnosti, finančnom riadení a kontrole agentúr.

([4]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0121.